

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський державний аграрний університет
Освітня програма	39117 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39117
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Труніна Ірина Михайлівна, Вовк Микола Олександрович, Павленчик Наталія Федорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.02.2022 р. – 03.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-ONP-Menedzhment.pdf
Програма візиту експертної групи	https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Programa-roboty-EG-v-systemi-NA-31.12.21.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП “Менеджмент” яка реалізується в Одеському державному аграрному університеті за структурою, цілями та метою складає, в цілому, позитивне враження. В Університеті функціонує низка внутрішніх нормативних документів, які регламентують освітній процес, розроблені чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання за ОНП. НПП та здобувачам забезпечуються належні умови для проведення освітньої діяльності, в очному та дистанційному форматі, а також сприятливе інформаційне, консультативне та соціальне середовище. Якісній реалізації ОНП сприяє, також, потужна матеріально-технічна база Університету, активна співпраця із зовнішніми стейкхолдерами, залучення їх до освітнього процесу та обговорення її змісту. Позитивною практикою при реалізації ОНП є систематичні, щотижневі зустрічі здобувачів, НПП та наукових керівників із виробниками, власниками бізнесу, з метою обговорення освітнього процесу, потреб та запитів стейкхолдерів. ЕГ відмічає активну роботу, яку проводить практичний психолог Університету та Сектор забезпечення якості освіти. Загалом ОНП відповідає критеріям оцінювання якості. Практикою, яка заслуговує на увагу є послуга, яку надає бібліотека ЗВО, а саме оцифрування, за запитом здобувачів та НПП, необхідних матеріалів і надсилання їх на електронну пошту. Для популяризації наукових досліджень в ОДАУ було створено освітньо-науковий простір “University to people” здобувачів вищої освіти та молодих учених. Однак, при реалізації ОНП ЕГ фіксує низку недоліків, усунення яких значно підвищать її якість, конкурентоспроможність та покращить унікальність. Зокрема: в ОНП не чітко відображено її унікальність, із урахуванням спеціалізації ЗВО та відповідності регіональному контексту; програма вступного іспиту в аспірантуру з іноземної мови передбачає завдання лише з англійської мови; здобувачі обирають вибіркові дисципліни, які не завжди корелюються із напрямками їх наукових досліджень та проявляють недостатню активність у грантових програмах, проектах, програмах академічної мобільності та неформальної освіти; низький рівень публікаційної активності здобувачів та НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП “Менеджмент” реалізується в Одеському державному аграрному університеті, який має потужну історію та науковий авторитет. Відповідно, її цілі корелюються із стратегічними напрямками розвитку ЗВО та враховують шляхи розвитку аграрної галузі. Офіційний сайт Університету наповнений необхідною інформацією з метою успішної організації освітнього процесу та реалізації ОНП, а саме представлені: каталог внутрішніх нормативних документів, правила прийому, ОНП (2016-2022 рр.), графіки навчального процесу, розклад занять та заліково-екзаменаційної сесії, інформація, щодо академічної мобільності, наприклад, конкурсу на участь у програмі Еразмус+ на 2021-2027 рр. тощо. Позитивною практикою є наявність, на платформі дистанційного навчання, у контексті кожної дисципліни, форми зворотнього зв'язку, у форматі анкети. Заслуговує на увагу запровадження систематичних, щотижневих зустрічей із роботодавцями, виробниками та власниками бізнесу. В Університеті розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності, а також проводяться безкоштовні курси вивчення іноземної мови. Позитивною практикою, є послуга яку надають працівники бібліотеки у напрямку оцифрування, за запитом здобувачів та НПП, необхідних матеріалів і надсилання їх на електронну пошту. Внутрішнє забезпечення якості ОП реалізується у межах Системи заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП (анонімне анкетування, яке слугує підставою для коригування змісту ОП). Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в ЗВО передбачає розподіл функцій та відповідальності щодо здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості між структурними підрозділами. Теми наукових досліджень здобувачів корелюють з науковою тематикою ЗВО та проблематикою досліджень наукових керівників. ЗВО забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів в рамках імплементації міжнародних угод про співпрацю, через забезпечення участі аспірантів у конференціях, семінарах, круглих столах; створення сприятливого освітнього середовища (доступу до інформаційних баз, наявність наукового видання кат. Б, проведення міжнародних наукових конференцій та ін. наукових заходів міжнародного рівня). Для популяризації наукових досліджень в ОДАУ було створено освітньо-науковий простір “University to people” здобувачів вищої освіти та молодих учених.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ фіксує низку слабких сторін, які рекомендує усунути, з метою підвищення якості ОНП, зокрема: Недолік: не чітке відображення унікальності ОНП, враховуючи специфіку ЗВО та відповідність її цілей і змісту регіональному контексту. Рекомендація: чіткіше сформулювати унікальність освітньої програми, із урахуванням регіональних аспектів та профілю ЗВО, скорелювати цілі та зміст ОНП “Менеджмент” з цілями розвитку Одеського регіону. Недолік: Вступний іспит до аспірантури за ОНП 073 “Менеджмент” з іноземної мови передбачає лише завдання з англійської мови. Рекомендація: Передбачити можливість складання вступного іспиту з інших іноземних мов. Недоліки: РП окремих дисциплін, у розділі “Методи оцінювання” перевантажені текстовим матеріалом, який дублює текст внутрішніх нормативних документів і описує загальні положення та визначення, а не конкретно по дисципліні. Рекомендація: конкретизувати розділ “Методи оцінювання” у РП відповідно до форми контролю кожного ОК. Недолік: низька публікаційна активність НПП та здобувачів у наукометричних базах Scopus та Web of Science та відсутність інформації щодо їх наукових профілів на сторінці кафедри. Рекомендація: посилити публікаційну активність викладачів та здобувачів, зокрема у наукометричних виданнях та доповнити інформацію,

щодо наукових профілів викладачів в Google Scholar, ORCID ID, Scopus, Web of Science, Publous. Недолік: недостатній рівень залучення здобувачів та НПП до грантових програм, проектів, які корелюються із темами їх наукових досліджень. Рекомендація: покращити інформаційну роботу щодо ознайомлення здобувачів та викладачів ОДАУ з різноманітними грантовими програмами, що буде додатково сприяти їх професійному розвитку. Недолік: незначна кількість залучених до освітнього процесу практиків-лекторів, представників бізнесу, у т.ч. які представляють аграрний сектор. Рекомендація: посилити роботу в напрямі залучення представників аграрного сектору до проведення гостьових лекцій. Недолік: обмеженість дисциплін вільного вибору, тотожних до тем наукових досліджень аспірантів. Рекомендація: поширити перелік дисциплін вільного вибору тотожних до тем наукових досліджень аспірантів та врахувати в змісті ОНП регіональний контекст. Недолік: незначне залучення аспірантів до процесу інтернаціоналізації. Рекомендація: забезпечити ширші можливості інтернаціоналізації для здобувачів ОП через участь у програмах міжнародної академічної мобільності та дослідницьких проектах (в межах проекту Erasmus+ та інших програм; через реалізацію програм обміну в межах реалізації міжнародних партнерських угод); рекомендовано організувати спільну міжнародно-практичну конференцію з одним з міжнародних ЗВО-партнерів з долученням до участі аспірантів; запровадити практику підготовки докторів філософії через подвійне керівництво аспірантами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП “Менеджмент”, що реалізується на третьому (освітньо-науковому рівні), має чітко сформульовані цілі, які відповідають меті та цілям розвитку ЗВО <http://surl.li/bfamx>, що сформовані у Стратегічному плані розвитку Одеського аграрного університету на 2019-2024 рр. <http://surl.li/bfaiy>, згідно якого, основною метою ОНП є підготовка висококваліфікованих та інтегрованих у сучасну світову освітньо-наукову спільноту докторів філософії, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічної та практичної діяльності. У Стратегічному плані розвитку чітко визначені базові вектори сталого розвитку ЗВО, стратегічні цілі та місія, яка полягає у «продукуванні, поширенні та імплементації глибоких дисциплінарних знань конкурентоспроможними фахівцями нової якості; досягненні інноваційних результатів діяльності для задоволення потреб суспільства; створенні новітньої науково-освітньої свідомості, що зумовлює розвиток Університету як осередку «ідей, що випереджають час»; формуванні цілісної, національно-свідомої особистості з високими духовними цінностями». ЕГ констатує інтегрованість змісту ОНП до аграрного профілю ЗВО. Про це свідчить ОНП, що включає у себе вибірккову дисципліну “Актуальні проблеми економіки і управління в аграрному секторі” та доповнений проект ОНП <https://cutt.ly/QOYfYJ4> з розширеним переліком вибірккових дисциплін аграрного профілю: “Аграрна політика”, “Державне регулювання соціально-економічного розвитку аграрного сектора”, “Управління аграрним підприємництвом”, “Управління інтеграційними об’єднаннями підприємств аграрної сфери”, “Бізнес-моделі господарювання підприємницьких структур в аграрній сфері”, “Моделі і методи прийняття інвестиційних рішень в аграрній сфері”.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОДАУ та зокрема кафедра менеджменту на постійній основі (за допомогою опитувань, запрошень на засідання проектних груп та засідань кафедри) залучають стейкхолдерів <http://surl.li/bfawt>. Така співпраця дозволила не тільки сформувати ОНП “Менеджмент”, але й об’єднати інтелектуальні та матеріально технічні ресурси для підготовки висококваліфікованих науковців, здатних виконувати наукові дослідження у галузі менеджменту. Так, наприклад, під час громадського обговорення ОНП 2019 р. здобувач Барбінягра О. М. запропонував доповнити каталог вибірккових дисциплін курсом «Податковий менеджмент». Під час обговорення принципу та змісту формування переліків дисциплін ОНП 2021 р. здобувачем Седовим В.А. внесена пропозиція щодо включення до загально-університетського каталогу дисциплін «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності» та «Професійна етика викладача». До Відомостей СО додано позитивні рецензії на ОНП, що підтверджують її актуальність (рецензія від Одеського національного університету ім. І.І. Мечнікова, рецензія від Одеської державної академії будівництва та архітектури, рецензія завідувача кафедри менеджменту організації ОРІДУ НАДУ при Президентіві України і т.д.). Однак, переважна частина стейкхолдерів - наукові установи чи заклади вищої освіти. Тому ЕГ рекомендує звернути увагу на розширення спектру стейкхолдерів, пов’язаних з бізнесом, ГО та

представників адміністративного сектору, бо екосистема, у якій працює ОНП “Менеджмент”, включає саме цих суб’єктів. На відкритій зустрічі з ЕГ Бамбура Г.В., Голова Болградської районної державної адміністрації виразив зацікавленість у співпраці з ОНП у частині менеджменту аграрного сектору та обґрунтував свою зацікавленість високим рівнем затребуваності на ринку праці саме менеджерів даного профілю. Але, слід вказати, що унікальність ОНП, яка “полягає в її орієнтації на якісну підготовку сучасних наукових кадрів, компетентних для вирішення складних управлінських задач забезпечення висхідного соціо-економіко-екологічного розвитку організацій на інноваційних засадах” не враховує специфіки ЗВО та регіонального контексту. Рекомендовано сформулювати унікальність ОНП, враховуючи профіль ОДАУ, скорелювати її цілі та зміст із цілями розвитку Одеського регіону.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час формування цілей ОНП “Менеджмент” були враховані основні тенденції розвитку спеціальності: ЗВО потребує підготовки кадрів вищої кваліфікації з орієнтацією на сучасні тренди розвитку спеціальності «Менеджмент», а саме сучасного ринку праці в сфері менеджменту, галузевого та регіонального контексту, дослідженню основних проблем розвитку менеджменту в Україні, а також накопичення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм підготовки докторів філософії. Актуальність спеціальності “Менеджмент” також підтверджується даними з міжнародного кадрового порталу Head Hunter, згідно з якими, спостерігається дефіцит менеджерів вищої кваліфікації на ринку праці <https://bit.ly/3CoaTVR> Зазначені тенденції розвитку спеціальності та ринку праці підтверджують необхідність підготовки фахівців ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент», які будуть володіти знаннями і вміннями у сфері менеджменту (ПРН 1; ПРН 2; ПРН 3; ПРН 7; ПРН 9), що дозволять розв’язувати комплексні проблеми з управління організаціями та їх об’єднаннями (ПРН 4; ПРН 10; ПРН 12; ПРН 13) на засадах переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ПРН 5; ПРН 6; ПРН 8; ПРН 11; ПРН 14). Однак, ЕГ вважає доцільним скорелювати цілі та зміст ОНП “Менеджмент” в ОДАУ з цілями розвитку Одеського регіону <http://surl.li/beuau>, що сприятиме актуальності ОНП, а її здобувачам бути більш затребуваними на ринку праці у Одеському регіоні.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для третього (освітньо-наукового рівня) спеціальності 073 “Менеджмент” на час роботи над даною ОНП ще не був затверджений. Тому, визначені в ОНП результати навчання відповідають дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікації згідно Постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. №1341 (в редакції від 25 червня 2020 р.) <https://bit.ly/3n7hx9V> Дана освітньо-професійна програма орієнтована на поєднання теоретичних знань з дослідницькими навичками. Завдяки використанню управлінських методів та інструментів здобувач отримує необхідні знання та компетентності, що дають йому можливість заявити про себе на сучасному ринку праці, як про висококваліфікованого, конкурентоспроможного фахівця. Крім цього, слід зазначити, що ОДАУ має досвід підготовки управлінських кадрів у аграрній сфері України та її Південного регіону. Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності забезпечується досягненням таких ПРН, як ЗН1 (оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань тощо). Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту - УМ1, УМ2, УМ3.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП співпадають із стратегічними напрямками розвитку ОДАУ. Розроблений проєкт ОНП враховує шляхи розвитку аграрної галузі за допомогою включення до навчального плану таких вибіркових дисциплін аграрного профілю як: “Аграрна політика”, “Державне регулювання соціально-економічного розвитку аграрного сектора”, “Управління аграрним підприємництвом”, “Управління інтеграційними об’єднаннями підприємств аграрної сфери”, “Бізнес-моделі господарювання підприємницьких структур в аграрній сфері”, “Моделі і методи прийняття інвестиційних рішень в аграрній сфері”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони, недоліки: в унікальності ОНП не відображено специфіки ЗВО та регіонального контексту. Рекомендовано: сформулювати унікальність освітньої програми, з урахуванням регіональних аспектів та профілю ЗВО, корелювати цілі та зміст ОНП “Менеджмент” з цілями розвитку Одеського регіону. Слабкі сторони, недоліки: нечисельність стейкхолдерів у плані їх господарсько-функціональної приналежності. Рекомендовано: розширити спектр стейкхолдерів, пов’язаних з бізнесом, ГО та представників адміністративного сектору, бо екосистема, у якій працює ОНП “Менеджмент”, включає саме цих суб’єктів. Така співпраця дозволить зробити можливості ОНП більш широкими та буде сприяти її популяризації.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ встановлено, що цілі та мета ОНП корелюються із місією Університету. ОНП розроблена з урахуванням інтересів зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. Однак, нечітке формулювання унікальності, недостатнє врахування регіонального контексту та однотипність залучених стейкхолдерів зумовили загальну оцінку за Критерієм 1 на рівні “В”.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до ОНП “Менеджмент” (затверджена Вченою радою ОДАУ, протокол №5 від 29 січня 2021р.) та НП (ухвалений Вченою радою ОДАУ, протокол № 8 від 27 квітня 2021р.) (денна форма навчання) обсяг освітньої складової (навчальних дисциплін) становить 44 кредити ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5, п. 6 ЗУ «Про вищу освіту» та п. 26 Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 р. Термін навчання на ОНП розрахований на 4 роки. НП для денної та заочної форми навчання, є ідентичними. Освітня компонента ОНП розрахована на 1,5 роки навчання (1,2 семестр 1 року та 3 семестр 2 року навчання). Обсяг чотирьох компонент, які забезпечують набуття відповідних компетентностей становить: 1) освітня складова, що формує знання зі спеціальності становить 12 кредитів ЄКТС (ОП 01 «Сучасні концепції менеджменту», ОП 02 “Методологія наукових досліджень в менеджменті”, ОП 03 «Управління інноваційними проектами»); 2) освітня складова, що формує загальнонаукові (філософські) компетентності - 4 кредити ЄКТС (ОЗ 02 «Філософія науки»); 3) освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника - 6 кредитів ЄКТС (ОЗ 03 “Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях”, ОЗ 04 “Інноваційні технології в педагогіці вищої школи”); 4) освітня складова, що формує мовні компетентності іноземною мовою - 8 кредитів ЄКТС (ОЗ 01 «Іноземна мова в науково-освітній діяльності»). Даний розподіл, за відсутності Стандарту, знаходиться в межах передбачених Постановою КМУ №261 від 23.03.2016 р. та №283 від 03.04.2019 р., п. 27. Згідно ОНП та НП на блок вибіркових дисциплін відведено 12 кредитів ЄКТС, що становить 27% від загальної кількості кредитів ЄКТС передбачених за освітньою складовою. Це відповідає ЗУ «Про вищу освіту» та п. 26 Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 р. Згідно ОНП передбачено 60 год (2 кредити ЄКТС) педагогічної практики у 3 семестрі. Однак, у НП зазначено, що її проходження відбувається згідно розкладу занять і одночасно поєднується із теоретичним навчанням та науковою роботою. На відеозустрічах здобувачі та НПП засвідчили, що педагогічна практика реально проходить згідно розкладу, у визначені дні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП-2021 р. спеціальності 073 “Менеджмент” (<https://cutt.ly/pIu4zkX>) за своєю структурою та змістовним наповненням відповідає п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (редакція від 19.04.2019 р.). ОНП-21 р. складається з 2 блоків - обов’язкових (32 кредити ЄКТС) та вибіркових компонентів (12 кредитів ЄКТС). Блок обов’язкових компонентів розділений на 3 підблоки - 1.1 - Обов’язкові компоненти загальної підготовки, який включає 4 ОК (“Іноземна мова в науково-освітній діяльності”, “Філософія науки”, “Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях”, “Інноваційні технології в педагогіці вищої школи”); 1.2 - Обов’язкові компоненти професійної підготовки - до якого входить 3 ОК (“Сучасні концепції менеджменту”, “Методологія наукових досліджень в менеджменті”, “Управління інноваційними проектами”); 1.3 - Практична підготовка, до якого входить ОК “Педагогічна практика”. Блок вибіркових компонентів поділений на 2 підблоки: 2.1 Вибіркові компоненти загальної підготовки, містить 1 компоненту та 2.2 Вибіркові компоненти професійної підготовки, у якому передбачено 3 компоненти. Зміст ОНП та НП має чітку структуру і містить логічно

пов'язані освітні компоненти, які забезпечують досягнення її цілей та програмних результатів навчання. ОК які формують блок загальної підготовки вивчаються здобувачами протягом 1 семестру. ОК професійної та практичної підготовки рівномірно розподілені протягом 2 та 3 семестрів, що у свою чергу зумовлює комплексність та взаємопов'язаність усіх ОК, їх чітку спрямованість на досягнення заявлених програмних результатів навчання. ОК "Іноземна мова в науково-освітній діяльності" вивчається протягом 3 семестрів. Структурно-логічна схема, представлена в ОНП, відображає наповнення та логічно-наслідкові зв'язки між ОК. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП демонструє комплексність та взаємопов'язаність освітніх компонентів. Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОНП ОНП засвідчує можливість досягнення заявлених цілей та ПРН. Усі заявлені в ОНП ПРН досягаються обов'язковими освітніми компонентами. Кожен програмний результат охоплений змістом ОНП, підтвердженням чого є представлені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/7IopAqs>) силабуси (<https://cutt.ly/7IopEz6>) та робочі програми (<https://cutt.ly/bIooNjrj>) навчальних дисциплін. Аналіз змісту ОНП, силабусів та робочих програм навчальних дисциплін, засвідчив, що освітні компоненти у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту та компонентного наповнення ОНП "Менеджмент" 2021 р. свідчить про її загальну відповідність предметній області визначеної спеціальності, відповідно до якої об'єктом вивчення визначено: "наукові і методичні засади та практика управління організаціями (їх об'єднанням) різних ієрархічних рівнів, форм власності та видів діяльності...". Ціль навчання за ОНП полягає у якісній підготовці інноваційно-орієнтованих, інтегрованих у світову освітньо-наукову спільноту докторів філософії. Обов'язкові компоненти професійної підготовки ОНП формують 3 дисципліни - "Сучасні концепції менеджменту", "Методологія наукових досліджень в менеджменті" та "Управління інноваційними проектами". Додатково відповідність предметній області спеціальності 073 "Менеджмент" забезпечують дисципліни, включені в каталог вибіркових дисциплін професійної підготовки. Наприклад: "Маркетинг-менеджмент", "Державне регулювання соціально-економічного розвитку аграрного сектора", "Управління регіональним розвитком". В особливості ОНП зазначено, що ПРН ґрунтуються на "...освітніх компонентах загальнонаукового, дослідницького, мовного та спеціального характеру зміст яких...задовольняє потреби стейкхолдерів, в тому числі агропродовольчого сектору...". Зазначений елемент особливості ОНП відповідає специфіці ЗВО і знайшов своє відображення у СК 7 та ПРН 12. Однак, ЕГ констатує, що СК 7 та ПРН 12, у контексті зазначеної особливості та у представленому в ОНП 2021 р. формулюванні, недостатньо забезпечуються обов'язковими компонентами. Проте, вони повністю забезпечуються ОК у варіанті ОНП на 2022 р. Інші заявлені в ОНП ПРН забезпечуються ОК. ЕГ вважає, що враховуючи комплексний підхід, доцільно звернути увагу на проект ОНП 2022 р., який оприлюднений на сайті (<https://cutt.ly/QOYfYJ4>), і який враховує ті побажання та рекомендації, що були висловлені стейкхолдерами під час відеозустрічей. Представлений проект, на думку ЕГ, враховує інтереси стейкхолдерів, особливість ЗВО та відповідає предметній області спеціальності 073. ОК у цілому відповідають спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, що забезпечується в ОНП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії визначається та регулюється "Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ" (<https://cutt.ly/RIoAmP4>) та "Положенням про організацію вибору навчальних дисциплін варіативної складової навчальних планів" (<https://cutt.ly/mIombor>). Згідно п. 2.5 даного положення вивчення дисциплін за вибором для здобувачів освіти освітнього ступеня доктор філософії розпочинається з 2 семестру, що підтверджується ОНП та НП. ОНП передбачено реальну можливість для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії в обсязі 12 кредитів ЄКТС (27% від загальної кількості передбачених за освітньою складовою), що відповідає вимогам чинного законодавства. Відповідно до ОНП, здобувачі для вивчення у 2 семестрі обирають одну компоненту із У-Каталогу (університетський каталог), представленого у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ПоE5s5>). Ще одну дисципліну 2 семестру та 2 компоненти для вивчення у 3 семестрі здобувачі обирають із П-Каталогу (каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки), розміщеного на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/eIoTbuv>). Обсяг кожної вибіркової компоненти 3 кредити ЄКТС. В процесі акредитаційної експертизи, ЕГ були представлені заяви здобувачів, які засвідчують їх бажання вивчати ту чи іншу дисципліну. Обрані дисципліни відповідно внесені в їх індивідуальні плани. У ході відео-зустрічей представники відділу аспірантури, здобувачі вищої освіти, наукові керівники підтвердили факт вибору дисциплін. Вивчення та аналіз освітньої складової індивідуальних планів здобувачів та каталогу вибіркових дисциплін засвідчує, що з метою їх відповідності тематиці наукових досліджень, доцільно доповнити їх перелік такими, які б тематично більш розкривали специфіку наукових досліджень здобувачів. Чотири із шести зазначених тем наукових досліджень здобувачів стосуються діяльності підприємств аграрного сектору, що відповідає специфіці ЗВО, але в ОНПА 2021 р. не достатньо забезпечується відповідними ОК. У загальному переліку вибіркових дисциплін 2021 р. є лише 3 компоненти, які стосуються економічних явищ та процесів, що відбуваються в аграрному секторі, це: "Актуальні проблеми економіки та управління в аграрному секторі", "Управління регіональним розвитком" та "Державне регулювання соціально-економічного розвитку аграрного сектора", що на думку ЕГ, недостатньо забезпечує можливість здобувачів обрати вибірково компоненти, відповідно до інтересів їх наукових досліджень. Однак, ЕГ констатує, що представлений на сайті ЗВО проект ОНП та

каталог вибірових ОК (<https://cutt.ly/FOL1YVJ>) дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію, враховуючи напрями їх наукових досліджень.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та проходження практичної підготовки здобувачами ОНП регулюються “Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/RIoAmP4>)” та “Положенням про педагогічну практику аспірантів в ОДАУ” (<https://cutt.ly/VOt6xbL>). Відповідно до ОНП та НП передбачена ПП 01 “Педагогічна практика”, яка запланована у 3 семестрі, обсягом 2 кредити ЄКТС. Педагогічна практика є обов’язковою компонентою практичної підготовки освітньої складової й дозволяє сформувати у здобувачів заявлені компетентності, такі як: ЗК 4- ЗК7, СК 6 та забезпечити ПРН 3, 5, 6, 8, 10. У ході відео-зустрічей здобувачами було підтверджено, що вони мають можливість пройти педагогічну практику на базі профільної кафедри, під керівництвом наукових керівників. За підсумками проходження педагогічної практики аспірант подає до відділу аспірантури і докторантури звіт, підписаний завідувачем кафедри та науковим керівником. На запит ЕГ гарантом ОНП були надані звіти з педагогічної практики. Результати проходження педагогічної практики відображаються в індивідуальних планах здобувачів. Однак, у НП педагогічна практика відображається одночасно із теоретичним навчанням та науковою роботою, що дещо ускладнює візуальну її фіксацію. У НП її не виділено в окремі тижні, хоча на відеозустрічах здобувачі підтвердили, що практика відбувається в окремі дні, протягом яких в них немає занять.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В рамках ОНП здобувачі набувають дослідницькі та соціальні навички, вивчаючи освітню складову ОНП, наприклад: “...вміння окреслювати дослідницьке поле та методологію авторського наукового дослідження у відповідності до сучасної парадигми наукового знання та сприяє розвитку комунікативних навичок” (ОЗ 02 “Філософія науки”); “формування у здобувачів наукового світогляду та спеціальних знань з методологічних та організаційно-методичних засад науково-дослідної роботи у сфері менеджменту” (ОП 02 “Методологія наукових досліджень в менеджменті”). Розвитку мовної компетентності сприяє ОЗ 01 “Іноземна мова в науково-освітній діяльності”. У ході відеозустрічей із НПП та здобувачами, було встановлено, що у процесі реалізації ОНП набуття соціальних навичок зумовлюють також інноваційні методи навчання та педагогічна практика. Розвитку соціальних навичок аспірантів сприяє залучення їх до міжнародних та вітчизняних науково-практичних конференцій.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарти відсутні.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до ОНП та НП загальний фонд навчального часу становить 44 кредити ЄКТС (1320 год), з яких обсяг аудиторних занять - 502 год (38,0 %), обсяг самостійної роботи - 758 години (57,4%) та практичної підготовки 60 год (4,5 %). Таке співвідношення відповідає Рекомендаціям для експертів Національного агентства стосовно акредитації ОНП третього рівня вищої освіти. При формуванні НП, у розрізі окремих освітніх компонент, дотримано рекомендацій щодо Підкритерію 2.8, в плані того, що аудиторне навантаження дисциплін, які пропонуються на третьому рівні вищої освіти, повинно бути не меншим, ніж 1/4, а для самостійної роботи аспіранта - не більше, ніж 3/4 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Відповідно до розділу 2 “Положення про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/RIoAmP4>), аудиторне тижневе навантаження за денною формою навчання становить, при підготовці здобувачів ступеня доктора філософії, становить – не більше 18 годин. У ході відеозустрічей ЕГ встановлено, що обсяги аудиторної та самостійної роботи є задовільними і сприяють досягненню цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП за дуальною формою навчання не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП має чітку структуру та визначену мету. Її ОК формують логічну взаємопов'язану систему, що в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Здобувачам забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. ОНП передбачає набуття здобувачами soft skills навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: Здобувачі обирають вибіркові дисципліни, які не завжди корелюються із напрямками їх наукових досліджень. Рекомендація: Мотивувати здобувачів до вибору ОК, які відповідають темам їх наукових досліджень, використовуючи каталоги інших ОНП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ констатує, що обсяг ОНП та окремих її ОК відповідає встановленим вимогам. Її зміст відповідає спеціальності 073 «Менеджмент». У ході реалізації ОНП значна увага приділяється набуттю здобувачами соціальних навичок. Однак, недостатня кореляція ОК із науковими дослідженнями здобувачів зумовило загальну відповідність Критерію 2 рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до ОДАУ є в публічному доступі та розміщені на офіційному сайті університету у вкладці «Приймальна комісія» (вступ до аспірантури) (<https://cutt.ly/UOgoDmU>). Умови вступу до аспірантури є чіткими, зрозумілими та містять: вимоги до рівня освіти вступників; фінансування підготовки аспірантів; строки прийому документів, вступних іспитів та зарахування на навчання; перелік документів для вступу до аспірантури ОДАУ; організація прийому до аспірантури; організація і проведення вступних іспитів; зарахування за результатами вступних іспитів. На офіційному сайті університету публічно оприлюднені програми вступних іспитів для вступу до аспірантури за ОНП 073 «Менеджмент», а саме: програма вступного іспиту з іноземної мови (англійська мова) (<https://cutt.ly/aOjQIPR>), програма вступного іспиту зі спеціальності 073 «Менеджмент» (<https://cutt.ly/tOjQLum>) та програма додаткового вступного іспиту (<https://cutt.ly/8OjWu1a>). Під час відеозустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили, що ознайомилися із ОНП «Менеджмент» на сайті ОДАУ, а також отримували інформацію безпосередньо від гаранта ОНП та від викладачів кафедри менеджменту. Здобувачам вищої освіти відомі та зрозумілі правила прийому на навчання до ОДАУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури ОДАУ на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст). Вступники до аспірантури ОДАУ складають вступні іспити: зі спеціальності, з іноземної мови та додаткового вступного випробування для вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена у дипломі магістра (спеціаліста). Відповідно до правил прийому вступні іспити проводяться в усній формі. Програма вступного іспиту містить питання з наступних дисциплін: ділове адміністрування; публічне адміністрування; фінансовий менеджмент; управління маркетинговою та зовнішньоекономічною діяльністю організації; методологія наукових

досліджень та інформаційні технології в менеджменті. А також містить список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань вступників (<https://cutt.ly/COGoCbP>), що враховує особливості спеціальності. Оцінювання іспитів здійснюється за 100-бальною шкалою, за системою ЄКТС та національною шкалою. Іспит з іноземної мови передбачає лише завдання з англійської мови, що в свою чергу мінімізує шанси вступу для здобувачів, які опанували іншу іноземну мову. Кожен білет складається з трьох питань, відповіді на які надаються окремо. Оцінка знань визначається на основі округленого середнього арифметичного балу, отриманого вступником за відповіді на кожне питання екзаменаційного білету. Під час іспиту в усній формі члени відповідної предметної комісії відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який після закінчення іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Зарахування на загальних підставах проводиться за сумою балів, отриманих за вступні іспити. За результатами вступних іспитів формується рейтинговий список. В правилах прийому (<https://cutt.ly/wOjmGCF>), а саме п.8.4 зазначено, що у разі одержання однакової кількості балів за результатами складання вступних іспитів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники, які: мають диплом магістра з відзнакою, що в свою чергу зменшує шанси вступу здобувачів, які мають диплом спеціаліста з відзнакою. Під час відеозустрічей здобувачі вищої освіти підтвердили факт здачі вступних випробувань зі спеціальності, з іноземної мови та додаткового вступного іспиту. Також здобувачі ОНП «Менеджмент» зазначили, що при вступі писали науковий реферат. Правила прийому враховують особливості ОНП «Менеджмент».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності є чіткими, зрозумілими та здійснюються відповідно до: «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів» (<https://cutt.ly/cOjEg00>); «Стратегічного плану розвитку ОДАУ на 2019-2024 роки» (<https://cutt.ly/pOjEcn4>); «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності в ОДАУ» (<https://cutt.ly/xOjEEUg>); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу» (<https://cutt.ly/IOjEMII>). Усі внутрішні нормативні документи, що стосуються освітнього процесу оприлюднені та доступні на сайті університету (<https://cutt.ly/DOgoNvR>). Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу» (<https://cutt.ly/IOjEMII>) ОДАУ гарантує належний рівень забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти зі збереженням місця їх навчання, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності, шляхом визначення видів та форм академічної мобільності з перерахуванням кредитів, зокрема шляхом порівняння змісту ОНП «Менеджмент». Також в даному положенні, а саме в додатку 1 табл. 2 розроблені: критерії, показники та шкала оцінювання. У ході відеозустрічей, здобувачами підтверджено, що їм доводиться чітка інформація про можливість участі у програмах мобільності, а також вона розміщується на дошках оголошень або на офіційному сайті. На час акредитації, на сайті університету оприлюднена інформація для здобувачів, щодо конкурсу на участь у програмі Еразмус+ на 2021-2027 (<https://shortest.link/2OS1>). Така інформація дає можливість ЗВО ОНП «Менеджмент» своєчасно реалізувати та покращити свої наукові дослідження в контексті програми Еразмус+. Під час відео зустрічей з фокус-групами було зазначено, що здобувачі вищої освіти володіють повною інформацією щодо можливості реалізувати своє право на академічну мобільність, але ним, на момент акредитаційної експертизи, ніхто зі здобувачів не скористався. У 2022 р. здобувачка з року навчання Павленко-Дідур К., згідно заключеного договору, повинна пройти стажування у Туреччині.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зазначені в «Положенні про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<https://cutt.ly/1Ogo9uj>). Де зазначається, що здобувач вищої освіти звертається до деканату відповідного факультету із заявою на ім'я ректора Університету з проханням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми). Далі визначається предметна комісія та форми і строки проведення атестації здобувача. Комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС. У разі позитивного висновку предметної комісії, здобувач вищої освіти звільняється від відвідування занять з перерахованої навчальної дисципліни. Здобувачі ознайомлені з можливістю перерахування результатів навчання в неформальній освіті. Під час відео зустрічей зі здобувачами ОНП «Менеджмент» ЕГ було з'ясовано, що здобувачці було перераховано одну з тем ОК «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи», так як вона мала відповідний сертифікат з методів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання до аспірантури ОДАУ є чіткими зрозумілими та враховують особливості ОНП «Менеджмент». Вони є у вільному доступі на сайті ОДАУ та не містять ознак дискримінації для вступників. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими та регламентовані відповідними положеннями, що діють в університеті. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими та зрозумілими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: Програма вступного іспиту з іноземної мови передбачає лише завдання з англійської, що в свою чергу мінімізує шанси вступу потенційних вступників, які опанували іншу іноземну мову. Рекомендація: Передбачити можливість складання вступного іспиту з інших (крім англійської) іноземних мов. Слабкі сторони: В правилах прийому у п.8.4 зазначено, що у разі одержання однакової кількості балів за результатами складання вступних іспитів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники, які: мають диплом магістра з відзнакою, що в свою чергу зменшує шанси вступу здобувачів, які мають диплом спеціаліста з відзнакою. Рекомендація: Переглянути правила прийому до аспірантури, щодо переважного права при зарахуванні до аспірантури при однаковій кількості балів зі вступних іспитів та врахувати диплом спеціаліста. Слабкі сторони: у здобувачів ОНП “Менеджмент” слабка вмотивованість, щодо використання та реалізації права, щодо академічної мобільності та отримання знань у неформальній освіті. Рекомендація: Сприяти залученню здобувачів ОНП «Менеджмент» до академічної мобільності та використання права неформальної освіти. Посилити інформування здобувачів третього рівня вищої освіти про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ було встановлено, що правила прийому на навчання за ОНП «Менеджмент» є чіткими, зрозумілими та враховують особливості даної ОНП. На сайті університету розроблені та оприлюднені положення щодо академічної мобільності, неформальної та/або інформальної освіти. Слабкі сторони, щодо вступного іспиту з інших іноземних мов, низької зацікавленості здобувачів вищої освіти у використанні права академічної мобільності та неформальної освіти зумовили загальну оцінку Критерію 3 на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз змістового наповнення освітніх компонентів, їх робочих програм, силабусів, навчально-методичних матеріалів для проведення лекцій, семінарів, самостійної роботи, інформація одержана ЕГ у ході відеозустрічей із НПП та здобувачами вищої освіти підтвердили, що передбачені форми і методи навчання в сукупності формують та сприяють досягненню заявлених ПРН; відповідають цілям ОНП та матриці забезпечення ПРН освітніми компонентами. Здобувачі підтвердили, що в освітньому процесі НПП використовуються, як традиційні, так і новітні методи подання інформації та ведення аудиторних занять, зокрема: ділова гра, практичні кейси, ситуаційний аналіз, розрахункові індивідуальні завдання, тренінги, диспути з елементами фасилітації тощо. Здобувачі мають вільний безкоштовний доступ до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science» та усіх інших електронних освітніх ресурсів бібліотеки ЗВО. Студентоцентрованість та дотримання принципу академічної свободи забезпечується вільним вибором дисциплін, напрямів наукових досліджень, їх змісту та інструментарію; проведенням опитування здобувачів (<https://cutt.ly/TciFQG>), як основи для удосконалення змісту ОНП. Викладачі підтвердили, що мають достатню свободу у виборі власної стратегії вибору форм та методів викладання, оцінювання та керівництва науковою роботою аспірантів, застосуванні певних методів роботи із здобувачами. ЕГ встановлено, що форми та методи навчання і викладання на ОНП сприяють досягненню цілей та програмних РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Порядок організації ОП та проведення контрольних заходів регулюється “Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/RIoAmP4>) та “Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в ОДАУ” (<https://cutt.ly/1Il5R3b>). Аналіз матеріалів представлених на сайті та наданих ЕГ, а також інтерв'ювання фокус груп засвідчив, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація про цілі, зміст, РН, порядок та критерії оцінювання за окремими ОК. На офіційному сайті, у вільному доступі, розміщені ОНП, НП, розклад занять, розклад заліково-екзаменаційної сесії та графік освітнього процесу (<https://cutt.ly/jIlVMGs>); РП та силабуси ОК обов'язкового та вибіркового блоку (<https://cutt.ly/oIlBlVr>). Ознайомлення із матеріалами НМЗ виявило окремі випадки їх неузгодженості із зразками наведеними у внутрішніх нормативних документах. Наприклад, у РП окремих дисциплін (ОП 03, ОП 01) міститься табл. “Відповідності ПРН та методів навчання”, якої немає у зразку і. що на думку ЕГ перевантажує саму РП. В РП різних дисциплін система оцінювання подається по-різному. В одних чітко розписано скільки балів і за які види робіт можуть отримати здобувачі (“Менеджмент-маркетинг”), в інших такої інформації зовсім не подано (ОП 01, ОП 03), у РП ОП 02 - така інформація подана у текстово-описовому форматі, що утруднює її сприйняття і чітко не вказано за які види робіт передбачено отримання додаткових 10 балів. У РП ОК “Математичні моделі та методи управління” міститься підпункт “Визначення рейтингової оцінки”, але не зрозуміло про яку оцінку йдеться мова і як вона впливає на підсумкову оцінку за курсом, а до основного списку рекомендованих джерел включено 36 пунктів літератури, окремі з яких не мають жодного відношення до спеціальності 073 (“Математичні моделі та оптимізація об'єктів хімічної технології...”), більшість з яких датовані 70-80-ми роками минулого століття. На ПДН, у вкладці кожної дисципліни, в якості зворотного зв'язку, розміщена анкета, яка містить питання щодо якості її викладання, об'єктивності оцінювання та побажання щодо її покращення. З метою визначення рівня якості організації навчання в аспірантурі, викладання ОК та МТЗ освітньо-наукової діяльності у ЗВО систематично проводяться анкетування здобувачів та викладачів. Форми анкет та результати опитування розміщені на офіційному сайті (<https://cutt.ly/sIl1PUF>). ЕГ у ході відеозустрічей зі здобувачами та НПП було з'ясовано, що здобувачі проінформовані про освітній процес. Встановлено, що до відома аспірантів викладачами, на першому занятті, чітко і зрозуміло доводиться повний обсяг навчальних матеріалів, порядок та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом. Здобувачі відмітили, що з метою комунікації з викладачами, в освітньому процесі використовуються різноманітні засоби, методи та платформи: сайт ЗВО - ПДН, соц. мережі, Вайбер, Месенджер та ін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Наукова складова підготовки здобувачів за ОНП третього рівня, згідно до Положення (<https://cutt.ly/jIcpkoR>) передбачає “проведення наукових досліджень за затвердженою темою”. Наукова складова виконується за весь період навчання, не переривається на освітню складову, сесію та практику. Індивідуальними планами здобувачів передбачено їх участь у науково-практичних конференціях та публікацію статей у фахових виданнях. У ході відеозустрічей із здобувачами встановлено, що вони мають можливість брати участь у різного роду науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах тощо. Підтверджуючі матеріали розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/DIcJZKo>). Аспіранти приймають участь у виконанні тематики НДР кафедри менеджменту. В рамках теми «Розвиток менеджменту та маркетингу в аграрному секторі економіки України в умовах економічної глобалізації» (2016-2020 рр.; № 0115U007157) ними виконувалися підрозділи: – Управління розвитком економічного потенціалу с.-г. підприємств та фермерських господарств (здобувач Сахацький М.М.); – Управління розвитком фінансової діяльності аграрних підприємств Одеської області (Барвінягра О.М.); – Маркетинг-менеджмент як сучасна концепція управління господарською діяльністю підприємств (Павленко-Дідур К.С.). В рамках теми «Забезпечення соціо-еколого-економічного розвитку агропромислового виробництва та сільських територій на засадах інноваційного менеджменту та маркетингу» (2021-2025 рр. № 0121U109628) здобувачами виконувалися підрозділи: – Інноваційне забезпечення управління розвитком аграрного підприємництва (Сахацький М.М.); – Інтернет-аналітика маркетингових комунікацій суб'єктів ресторанного бізнесу (Павленко-Дідур К.С.); – Діагностика управління розвитком фінансової діяльності аграрних підприємств Одеської області (Барвінягра О.М.) – Напрями модернізації системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки (Седов В.А.). ЕГ було з'ясовано, що здобувачі всіх років навчання представляють результати наукових робіт на наукових конференціях, у вигляді доповідей або статей, також разом з науковими керівниками періодично беруть участь у наукових проєктах за тематикою дослідження. В аспірантів є можливість публікувати наукові статті в університетському фаховому науковому збірнику - безкоштовно. Під час відеозустрічей було встановлено, що адміністрація ЗВО, гарант ОНП та наукові керівники активно мотивують здобувачів до участі у міжнародних стажуваннях, академічній мобільності та конференціях, таким чином залучаючи їх до міжнародної академічної спільноти. У ході зустрічей зі здобувачами, НПП, гарантом, науковими керівниками та адміністративним персоналом ЕГ встановила, що ОНП передбачає здобуття необхідних навичок та забезпечує можливості для здобувачів поєднувати навчання і дослідження.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Формування, зміст, перегляд та оновлення матеріалів НМЗ в університеті регулюються “Положенням про організаційне та методичне забезпечення електронного курсу навчальної дисципліни в ОДАУ” (<https://cutt.ly/BIcf5ga>) та “Положенням про навчально-методичний комплекс дисциплін в ОДАУ” (<https://cutt.ly/ПсгуT2>). Згідно останнього зміни до РП та силабусів навчальних дисциплін вносяться щорічно, із

“...урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень”. У процесі відеозустрічей ЕГ встановила, що джерелом оновлення змістовного наповнення освітніх компонентів ОНП «Менеджмент» є дослідницька та науково-організаційна діяльність гаранта, НПП та наукових керівників. Формування, перегляд та оновлення ОНП відбувається згідно з “Положенням про освітні програми в ОДАУ” (<https://cutt.ly/CIchXF9>). Моніторинг та періодичний перегляд ОП із залученням здобувачів вищої освіти проводити раз на рік відповідно процедурам внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Зміст курсів, РП навчальних дисциплін, силабуси обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри менеджменту, із залученням представників здобувачів та роботодавців.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна діяльність ЗВО та кафедри менеджменту, зокрема, спрямована на реалізацію цілей ОДАУ щодо інтегрування університету в світовий освітньо-науковий простір. Університет здійснює міжнародне співробітництво з освітніми та науковими закладами різних країн на підставі укладених угод, перелік яких представлено на сайті (<https://cutt.ly/LIcHqiG>). Метою такої співпраці є розширення і сприяння співробітництву дослідників і викладачів, представників обох установ, в міжнародних проектах і наукових заходах (симпозіуми, конференції, семінари тощо) з точки зору обміну досвідом і кращими практиками, а також публікаціями. У ході відеозустрічей зі НПП було підтверджено інформацію про їх міжнародне стажування, яка представлена на сайті (<https://cutt.ly/yIcJzW8>). За період 2016-2020 рр. кафедрою менеджменту велась плідна співпраця з Українським проектом бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP), який фінансується Міністерством міжнародних справ Канади (GAC), реалізується та співфінансується Менонітською організацією економічного розвитку (MEDA) та Одеською обласною сільськогосподарською дорадчою службою «Центр розвитку та правової підтримки села» (ORACS) за наступними напрямками: агроінтернатура; тренінги, бізнес-симуляції; конференції, круглі столи, семінари; виїзні заняття на підприємствах; видання навчальної літератури (<https://cutt.ly/JTaOc3Y>). У ЗВО діє “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ОДАУ” (<https://cutt.ly/hIcDCqK>). У 2020 р. Університетом виграно конкурс у рамках програми ERASMUS+ K107 (академічна мобільність) з європейським університетом Природничогуманітарний університет м. Сьєдельце (Польща). Станом на січень 2022 р. здобувачі,, які навчаються на ОНП спеціальності 073 не приймали участь в програмах академічної мобільності, однак здобувачка з року навчання Павленко-Дідур К. у 2022 р., згідно заключеного договору, повинна пройти стажування у Туреччині. В рамках співпраці з іноземними партнерами протягом 2021 р. здобувачам було проведено 4 гостьові лекції (<https://cutt.ly/EIcLoVO>), що було підтверджено здобувачами на відеозустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Інтенсивне залучення учасників освітнього процесу до міжнародної діяльності та реалізації стратегії інтернаціоналізації ЗВО. Здобувачі, НПП та наукові керівники приймають активну участь у всеукраїнських та закордонних конференціях, міжнародних дослідницьких проектах. Наявність, на платформі дистанційного навчання, у контексті кожної дисципліни, форми зворотнього зв'язку, у форматі анкети.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки: РП окремих дисциплін, у розділі “Методи оцінювання” перевантажені текстовим матеріалом, який дублює текст внутрішніх нормативних документів і описує загальні положення та визначення, а не конкретно по дисципліні. Рекомендації: конкретизувати розділ “Методи оцінювання” у РП відповідно до форми контролю кожного освітнього компоненту. Слабкі сторони, недоліки: у РП та інших елементах НМЗ не деталізовано кількість балів які можна одержати здобувачам за конкретні види робіт Рекомендації: деталізувати кількість балів за конкретні види робіт у матеріалах НМЗ. Слабкі сторони, недоліки: матеріали НМЗ окремих дисциплін містять текстові елементи, які не передбачені внутрішніми нормативними документами та застарілу інформацію. Рекомендації: переглянути та оновити текстові матеріали РП, враховуючи вимоги внутрішніх нормативних документів та специфіку спеціальності 073 “Менеджмент”.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ встановлено, що форми та методи навчання відповідають програмним цілям ОНП, принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. У ході реалізації ОНП забезпечується інтеграція науки та освіти, систематичне оновлення ОНП та інтернаціоналізація. Слабкі сторони, які стосуються наповнення НМЗ у контексті методів оцінювання зумовили загальну оцінку Критерію 4 на рівні В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок оцінювання успішності навчання, та система контролю знань в ЗВО визначається та регулюється “Положенням про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в ОДАУ” (<https://cutt.ly/2IOZUTr>) та “Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/RIoAmP4>). На основі даних документів, НПП представлено форми та методи поточного та підсумкового контролів у РП та НМЗ, у розрізі окремих компонент. Згідно внутрішніх нормативних документів, система оцінювання знань в ОДАУ включає: поточний, модульний (рубіжний), підсумковий та відстрочений контроль. Формами підсумкового контролю є іспити і заліки з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни. Ознайомлення із змістом матеріалів навчально-методичного забезпечення свідчить про певні суперечності в них стосовно критеріїв оцінювання. У силабусах усіх дисциплін, прийнята та використовується єдина таблична форма, яка відображає кількість балів, що здобувач може одержати за певні види робіт, зокрема: за змістовий модуль, відвідування (відсоток пропусків від загальної кількості занять) та заохочення. У РП такого єдиного формату не дотримано, і у РП більшості дисциплін (“Філософія науки”, “Інноваційні технології в педагогіці вищої освіти”, “Іноземна мова в Н-ОД”) критерії оцінювання подано, як витяг із положення, що значно перевантажує РП і ускладнює здобувачам візуальне сприйняття інформації.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно ОНП атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи, що відповідає Постанові КМУ 261 від 23.03.2016 (зі змінами) (<https://cutt.ly/kpTRpKO>) та затвердженому 24.12.2021 р. “Стандарту за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 073 “Менеджмент”. Процедура атестації здобувачів ОНП третього рівня вищої освіти у ЗВО регулюється “Тимчасовим положенням про порядок атестації здобувачів ступеня доктора філософії, створення разових спеціалізованих вчених рад, порядок проходження процедури захисту та присудження ступеня доктора філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/SISzQDO>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів прописані у “Положенні про систему оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в ОДАУ” (<https://cutt.ly/2IOZUTr>) та “Положенні про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня доктор філософії в ОДАУ” (<https://cutt.ly/RIoAmP4>), які розміщені у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/HISn2pS>). У внутрішніх нормативних документах чітко та зрозуміло прописані механізми проведення контрольних заходів, їх апеляції та перездачі. Оцінювання успішності навчання аспірантів за ОК здійснюється за 100-бальною шкалою, з подальшим переведенням оцінок у національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS. У ході відеозустрічей зі здобувачами ними було підтверджено чіткість, доступність і зрозумілість проведення контрольних заходів. Здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені із механізмом оскарження підсумкового результату. Як підтвердили здобувачі та НПП на ОНП випадків не об’єктивності оцінювання, оскарження контрольних заходів здобувачами, інших конфліктних ситуації не було. Цікавою практикою є те, що у внутрішніх нормативних документах ЗВО зазначено, що “Іспити та заліки мають право відвідувати і перевіряти на відповідність вимогам Закону України «Про вищу освіту»: ректор університету, проректор з наукової роботи та міжнародних зв’язків, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, начальник навчального відділу, завідувач кафедри, завідувач аспірантури”. На сайті ЗВО, у вільному доступі, у визначений термін розміщуються розклади та графіки заліково-екзаменаційної сесії здобувачів (<https://cutt.ly/YISWTrv>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті регулюють: «Положення про академічну доброчесність ОДАУ» (<https://cutt.ly/eISlyvb>); «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах ОДАУ» (<https://cutt.ly/XISlUTv>); «Положення «Про порядок проведення попередньої експертизи дисертації на кафедрах університету»» (<https://cutt.ly/1ISzkK5>). У ЗВО налагоджені технології перевірки робіт здобувачів та НПП на наявність плагіату: згідно з ОНП усі тези, статті та дисертаційні роботи здобувачів обов'язково проходять перевірку на плагіат за допомогою спеціалізованого сервісу UNICHECK, на основі підписаного договору про надання послуг ТзОВ «Плагіат». Під час відеозустрічей з НПП, гарантом ОНП, здобувачами, науковими керівниками було з'ясовано, що в Університеті активно популяризуються принципи академічної доброчесності задля запобігання проявам академічного плагіату та порушенням етичних принципів. З цією метою використовуються різноманітні методи: інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість наявності плагіату; проходження сертифікованих тренінгів і семінарів із залученням наукових керівників та аспірантів з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній нечесності; моніторинг щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти й співробітниками ЗВО. Здобувачі підтвердили розуміння принципів академічної доброчесності та відповідальності за їх порушення. Експертна група підтверджує, що у ЗВО активно популяризується академічна доброчесність визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти й процедури дотримання та протидії її порушенням.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною є наявність чітких процедур та механізмів забезпечення, дотримання всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, реагування на її порушення та притягнення до академічної відповідальності у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Критерії оцінювання зазначені в робочих програмах ОК є недостатньо конкретизованими за видами робіт та переважені матеріалом загального характеру. Рекомендації: Конкретизувати критерії оцінювання у робочих програм з урахуванням форм підсумкового контролю ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ констатує наявність чітких процедур та механізмів забезпечення і дотримання всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, реагування на її порушення та притягнення до академічної відповідальності. Однак, недостатньо чіткі критерії оцінювання зазначені в робочих програмах ОК та переваження їх матеріалом загального характеру зумовило загальну оцінку Критерію 5 на рівні В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою проаналізовано інформацію наведену у зведеній інформації про викладачів ОНП «Менеджмент» освітнього рівня доктор філософії у Одеському державному аграрному університеті, яка є додатком до відомостей самооцінювання <https://bit.ly/3HxpY0J> На програмі працює: три професора та п'ять доцентів. Гарант ОНП має значний дослідницький, викладацький та адміністративний досвід, що забезпечує умови для

вдосконалення процесів розробки та реалізації ОНП. Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, але потребує розширення та підвищення публікаційної активності НПП. Наприклад, гарант програми Запша Г. М. має дві публікації Web of Science у співавторстві з викладачами та здобувачами ОНП, доцент Дідур Г. І. має одну публікацію Web of Science. Щодо відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП тим навчальним дисциплінам, які вони викладають, то, наприклад доцент Дідур Г.І., що викладає дисципліну “Сучасні концепції менеджменту” має наступні публікації з даної тематики: <http://surl.li/bjrvj>, <https://cutt.ly/XTpDlrV> та професор Запша Г.М., що викладає дисципліну “Методологія наукових досліджень в менеджменті” має такі публікації, що корелюють з темою дисципліни: <http://surl.li/bjrvm>. Загалом, академічна та професійна кваліфікації НПП, які реалізують освітній процес, дозволяють на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти. Водночас, НПП рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку наукових праць в українських фахових виданнях та у міжнародних рецензованих наукометричних базах даних зокрема Scopus та Web of Science, для підвищення рівня відповідності НПП ОК, що вони викладають. Інформація про академічну та професійну кваліфікацію, наукові інтереси НПП та їх окремі наукові праці представлена в активних профілях викладачів на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/NPdzL3H>) та у вкладці “Кадрове забезпечення” (<https://cutt.ly/ePnsUAL>). ЕГ вважає, що наявність у профайлах викладачів додатково інформації, щодо їх наукових профілів в Google Scholar, ORCID ID, Scopus, Web of Science у вигляді посилань сприятиме здобувачам у процедурі обрання наукового керівника за його публікаціями.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору НПП у Одеському державному аграрному університеті регламентована низкою нормативних документів, представлених на сайті університету (<https://cutt.ly/KOZyfbz>) та є прозорою. У відповідності до Положення про порядок проведення конкурсного відбору здійснюється процедура конкурсного відбору (до якого допускаються викладачі, що мають науковий ступінь або вчене звання) ОДАУ при заміщенні вакантних посад НПП <https://cutt.ly/rTqzgUc> Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у ОДАУ базується на наявності у викладачів базової вищої освіти, наукової спеціальності або професійної діяльності за відповідною спеціальністю, публікацій у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, публікацій у фахових виданнях, сертифікатів з іноземних мов і т.д. Також, при призначенні наукових керівників враховуються ефективність та результативність керівництва НПП аспірантами. В ОДАУ процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОНП «Менеджмент».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ОНП, що розглядається, акредитується за рівнем доктора філософії, то роботодавцями за нею виступають, переважно представники ЗВО. Зокрема, роботодавці беруть участь у проведенні круглих столів, рецензуванні, консультують щодо змін у ОНП та навчальному плані. Слід відмітити, що ОДАУ є спеціалізованим ЗВО (аграрний профіль), тому ЕГ рекомендує залучати до ОНП саме представників аграрного бізнесу. Кафедрою укладено низку договорів із зарубіжними вузами (<https://cutt.ly/4OZyIn6>). Окрім цього, до аудиторних занять на регулярній основі залучаються професіонали-практики та експерти (директор логістичної компанії Octopod smart logistics; Product Marketing Manager компанії “Readdle”, провідний фахівець Одеського міського центру зайнятості М. Загоровська та інші <https://cutt.ly/VTaOsHS>) Позитивною практикою є участь НПП у профільних форумах, семінарах та конференціях.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В матеріалах Самоаналізу зазначено, що до викладання та організації освітнього процесу за ОНП «Менеджмент» активно залучаються професіонали-практики та роботодавці на основі запрошень і проведення аудиторних занять на різну професійну тематику. Основними засобами реалізації професіональних потреб викладачів у ОДАУ виступають: участь у програмах стажування; участь у міжнародних проєктах (в тому числі у програмі академічної мобільності); участь у семінарах (<https://cutt.ly/4TqzX6p>); участь у вебінарах. На зустрічі з фокус-групою “Роботодавці” і на відкритій зустрічі представники стейкхолдерів підтвердили, що вони на постійній основі зустрічаються зі здобувачами ОНП. Крім того, в ОДАУ кожен четвер проходять зустрічі з різними групами стейкхолдерів-роботодавців, системність яких можна відмітити, як позитивну практику. Так, наприклад, слід відмітити онлайн-зустрічі аспірантів з представниками Dinternal Education <http://surl.li/bjrvq>, онлайн зустріч з членом Ради роботодавців та експертом з питань виробництва продукції козівництва <http://surl.li/bjrvs>, онлайн-зустріч з експертом з питань переробки м'ясної сировини <http://surl.li/bjrvt>, онлайн-зустріч з представниками виробництва <http://surl.li/bjrvt>, онлайн-зустріч з представниками наукової еліти Польщі <http://surl.li/bjrvb>. Таким чином, можна зробити висновок, що ОДАУ активно і на постійній основі співпрацює із стейкхолдерами, що представляють суб'єктів бізнесу, професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

За даними Самоаналізу ОДАУ значна увага приділена підвищенню кваліфікації НПП. Під час онлайн зустрічі ЕГ з'ясувала, що за даною ОНП в закладі створені належні умови для підвищення кваліфікації (стажування у іноземних вузах, програма академічної мобільності, семінари, мастер-класи <http://surl.li/bfgprj>, <http://surl.li/bfgpm>, <http://surl.li/bfgppp>). Серед аспірантів систематично проводиться опитування щодо якості викладання у Одеському державному аграрному університеті, що також сприяє покращенню кваліфікації викладачів. Однак, ЕГ рекомендує посилити інформаційну роботу щодо ознайомлення здобувачів та викладачів ОДАУ з різноманітними грантовими програмами, що буде додатково сприяти їх професійному розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів заохочення науково-педагогічних працівників за досягнення в освітньо-науковій діяльності в ОДАУ передбачає: направлення на стажування, безкоштовні курси з англійської мови, семінари. Також функціонують системи морального (грамоти, присвоєння почесних знань) та матеріального (премії <https://cutt.ly/KTqknRE>) заохочення. Окремо слід відмітити можливість НПП та аспірантів безкоштовно публікуватися у збірнику наукових праць "Економічний вісник Причорномор'я". На відеозустрічах НПП підтвердили, що вони неодноразово отримували за свої наукові та професійні досягнення матеріальні заохочення у вигляді премій та моральні, у вигляді грамот різного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

ОНП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору НПП для успішної реалізації освітньої програми є прозорими і відбуваються відкрито. Університет залучає роботодавців до обговорення ОНП, проведення зустрічей з роботодавцями на постійній основі. В Університеті розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: незначна (1-2) кількість публікацій НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекомендації: посилити публікаційну активність викладачів, зокрема у наукометричних виданнях. Слабкі сторони: низький рівень залучення здобувачів та НПП до грантових програм, проєктів. Рекомендації: покращити інформаційну роботу щодо ознайомлення здобувачів та викладачів ОДАУ з різноманітними грантовими програмами, що буде додатково сприяти їх професійному розвитку. Слабкі сторони: незначна кількість залучених до освітнього процесу практиків-лекторів працівників аграрного сектору. Рекомендації: посилити роботу в напрямі залучення працівників аграрного сектору щодо проведення гостьових лекцій, що підвищить актуальність ОНП та зробить її більш націленою на практичний результат. Слабкі сторони: на сторінці кафедри менеджменту у профайлах викладачів відсутня інформація, щодо їх наукових профілів в Google Scholar, ORCID ID, Scopus, Web of Science. Рекомендації: доповнити профайли НПП посиланням на їх наукові профілі в Google Scholar, ORCID ID, Scopus, Web of Science, що в свою чергу спростить процедуру обрання наукового керівника за його публікаціями.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Результати опитування здобувачів вищої освіти підтверджують задоволеність рівнем викладання на ОП, аналіз тематики наукових досліджень та публікацій НПП, а також підтверджений факт проходження ними відповідного фахового підвищення кваліфікації підтверджує академічну і професійну кваліфікацію викладачів. Наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності. Однак, необхідність посилити

публікаційну активність викладачів, зокрема у наукометричних виданнях та популяризації серед здобувачів та НПП різноманітних грантових програм зумовило загальну оцінку Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі відео-екскурсії, документів та інформації, які були надані гарантом експертна група встановила, що фінансові, матеріально-технічні ресурси університету, а також навчально-методичне забезпечення значною мірою є достатнім для реалізації ОНП, досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Лекційні аудиторії, в яких здійснюється підготовка здобувачів ОНП «Менеджмент», забезпечені мультимедійним обладнанням. Під час відео зустрічей здобувачі зазначили, що задоволені матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу та університету. Всі освітні компоненти, які викладаються на даній ОНП мають відповідне навчально-методичне забезпечення, яке є доступне для здобувачів на платформі Moodle. Під час відео зустрічей здобувачі зазначили, що в період дистанційного навчання для опанування ОК використовують он-лайн платформу Moodle, на якій є всі завдання та можливість відправити викладачу виконані роботи на перевірку. На сайті університету у відкритому доступі оприлюднені робочі програми ОК 2021 р., силабуси обов'язкових та вибіркових освітніх компонент (<https://cutt.ly/POZtYUf>). Здобувачі та НПП мають можливість безкоштовно скористатися бібліотечними фондами ОДАУ (<https://cutt.ly/wOZisDd>), он-лайн репозитарієм (<https://cutt.ly/ROZuEh9>) та науково-метричними базами даних Scopus та Web of Science, але при цьому здобувачі ОНП «Менеджмент» використовують її не досить активно та мають прогалини щодо обізнаності використання таких баз даних. ЕГ констатує, що з метою якісної реалізації ОНП, бібліотекою здійснено підписку періодичних видань на 2021 - 2022 н.р., а саме: "Економіка. Менеджмент. Бізнес", "Банківська справа", "Економіка. Фінанси. Право", "Економіка АПК", "Пропозиція", "Економіка і прогнозування", "Економіка України", "Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право", "Маркетинг в Україні", а також систематично закуповуються посібники та підручники. Пропозиції щодо необхідності придбання наукової літератури та виписки періодичних видань подають НПП та/або Гаранти. Учасникам освітнього процесу забезпечено вільний доступ до електронних ресурсів, зокрема: науково-освітньої мережі «УРАН», Index Copernicus, WorldWideScience, Google Book Search, BASE (Bielefeld Academic Search Engine), Elektronische Zeitschriftenbibliothek EZB, Електронна бібліотека журналів при бібліотеці університету Регенсбурга, УкрАгротека та ін. (<https://cutt.ly/APTvc3M>). Під час он-лайн зустрічей зі здобувачами та працівником бібліотеки ЕГ було встановлено позитивну практику, щодо можливості користуватися електронною бібліотекою. А саме, у випадку якщо здобувачу необхідно дистанційно ознайомитися із матеріалами яких немає в електронному вигляді, на замовлення здобувача такі джерела скануються працівниками бібліотеки та надсилаються йому електронною поштою. Така можливість значно полегшує роботу з науковими джерелами та дозволяє на відстані повноцінно користуватися бібліотечними фондами університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Відповідно до статуту ОДАУ № 205 від 10.02.2017 року (<https://cutt.ly/pOgo5dR>), працівники університету мають право: безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Університету; безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах; забезпечення місцем в студентських гуртожитках на строк навчання у порядку, встановленому законодавством; участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікацій та ін. Під час зустрічей зі здобувачами, представниками органів студентського самоврядування та представником бібліотеки ЕГ було встановлено, що здобувачі ОНП «Менеджмент» та НПП мають вільний та безкоштовний доступ до Wi-fi зони, які розташовані у навчальних корпусах університету. Також здобувачі та викладачі мають вільний та безкоштовний доступ до бібліотечних фондів, як у паперовому, так і в електронному вигляді. В ОДАУ для всіх учасників освітнього процесу забезпечується безкоштовний доступ до науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. В свою чергу працівникам бібліотеки та науковим керівникам необхідно посилити інформування аспірантів, щодо користування науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science, так як в ході відеозустрічей зі здобувачами ЕГ було виявлено слабку обізнаність щодо володіння інформацією про науково-метричні бази даних Scopus та Web of Science. В ході зустрічей здобувачі ОНП «Менеджмент» підтвердили можливість безкоштовної перевірки наукових робіт на наявність ознак плагиату на програмному забезпеченні Unicheck.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час відео зустрічей зі здобувачами, представниками ЗВО, які забезпечують огляд матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОНП та на основі відеоматеріалів, що були надані гарантом ОНП було

встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП «Менеджмент», та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час відео зустрічей із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів, здобувачами, гарантом ОНП «Менеджмент» та НПП ЕГ було встановлено, що здобувачам вищої освіти, які навчаються на ОНП постійно надаються організаційні, інформаційні, консультативні та соціальні підтримки. Всі аспіранти можуть звернутися за консультацією або за отриманням інформації, що стосується освітньо-наукової діяльності університету до відділу аспірантури, гаранта ОНП, ради молодих вчених, наукового керівника. Також в університеті працює практичний психолог до якого аспіранти можуть безкоштовно звернутися, щодо психологічної підтримки. Інформаційну підтримку аспірантів виконує сайт ОДАУ на якому можна отримати інформацію щодо ОНП, робочих програм та си́лабусів ОК. Під час відеозустрічі зі здобувачами ЕГ було встановлено, що здобувачі постійно отримують актуальну інформацію з відділу аспірантури, гаранта ОНП, ради молодих вчених через месенджери.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Під час ознайомлення з відео-матеріалами огляду матеріально-технічної бази ОДАУ, ЕГ було встановлено, що в навчальних корпусах та гуртожитках є пандуси та створений без бар'єрний доступ до навчальних аудиторій. Також поблизу при вході до навчальних корпусів та гуртожитку є кнопка виклику персоналу, який допоможе з використанням пандусу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступні для всіх учасників освітнього процесу. Вирішення конфліктних ситуацій в університеті регламентовано “Колективним договором на 2019 – 2023 роки між керівництвом та трудовим колективом ОДАУ” (<http://surl.li/bkifp>), а саме згідно п. 2.16 цього договору забезпечуються необхідні умови щодо запобігання виникнення індивідуальних і колективних трудових конфліктів, а у разі їх виникнення їх вирішують відповідно до вимог чинного законодавства України. Відповідно до Колективного договору в університеті діє комісія по трудовим спорам її склад затверджено у додатку 7 даного документу. Процедуру вирішення етичних конфліктних ситуацій зазначено у “Положенні про академічну доброчесність в ОДАУ” (<http://surl.li/bkifq>), в якому зазначено, що вирішення конфліктних ситуацій відбувається конструктивно в атмосфері взаєморозуміння та поваги. У цьому документі чітко прописано процедуру розв'язання етичних конфліктів. У першу чергу пропонується добровільне примирення. У разі неможливості врегулювання конфлікту в робочому порядку члени університетської спільноти мають право подати заяву до Комісії з питань академічної доброчесності та етики. В університеті діє “Положення про протидію булінгу в ОДАУ” (<http://surl.li/bkifs>), в якому зазначено права та обов'язки учасників освітнього процесу в контексті протидії булінгу та його профілактика. Запобігання та вирішення конфліктних ситуацій між всіма учасниками освітнього процесу є однією із функцій психологічної служби, яка функціонує в університеті та керується “Положенням про психологічну службу в ОДАУ” (<http://surl.li/bkift>). Під час відеозустрічей зі здобувачами та радою молодих науковців, що конфліктних ситуацій та непорозумінь між здобувачами та НПП не було. Але при цьому зазначили, що при своренні конфліктних ситуацій мають можливість звернутися до гаранта ОНП, наукового керівника, відділу аспірантури або до практичного психолога. Під час он-лайн зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу ЕГ було з'ясовано, що факти виникнення конфліктних ситуацій, які були сформовані на підґрунті сексуального домагання, дискримінації, корупції на ОНП “Менеджмент” відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси а також навчально-методичне забезпечення ОК забезпечують цілі визначені ОНП “Менеджмент” та ПРН. В ОДАУ забезпечується безоплатний доступ до до бібліотечних фондів як в паперовому так і в електронному вигляді, вільний доступ до науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. На території університету для всіх учасників освітнього процесу є вільний та безкоштовний доступ до Wi-fi зони. НПП та здобувачі мають можливість безкоштовної перевірки наукових робіт на наявність ознак плагіату на програмному забезпеченні Unicheck. Освітнє середовище в ОДАУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що

навчаються за ОНП “Менеджмент” та дозволяє задовольнити їх потреби та інтереси. В університеті організована інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів ОНП “Менеджмент”. В ОДАУ створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Позитивною практикою, значення якої відчувається саме в період дистанційного навчання, є послуга оцифрування, за запитом здобувачів та НПП, необхідних матеріалів і надсилання їх на електронну пошту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: здобувачі не достатньою мірою володіють інформацією щодо науково-метричних базами даних Scopus та Web of Science. Рекомендації: посилити інформування здобувачів ОНП “Менеджмент” щодо можливостей використання науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. Працівникам бібліотеки необхідно організувати та провести інформування здобувачів ОНП “Менеджмент”, щодо особливостей використання науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ констатує, що фінансові та матеріально технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення забезпечують досягнення цілей ОНП та ПРН. В університеті забезпечується безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В університеті існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Однак, недостатній рівень обізнаності здобувачів щодо науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science зумовив загальну оцінку Критерію 7 на рівні В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та систематичного перегляду ОНП у ЗВО відбуваються згідно “Положення про освітні програми в ОДАУ” (<https://cutt.ly/6ISYcbC>). Контроль за дотриманням даних процедур здійснює Сектор забезпечення якості освіти, який є структурним елементом навчально-методичного відділу. У ЗВО особлива увага приділяється постійному моніторингу якості освітнього процесу. При відеозустрічах із фокус групами ЕГ було встановлено, що представниками Сектору систематично проводяться анонімні опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу. На запит ЕГ Гарантом була представлена зведена інформація про зміни, які відбулися в ОНП в динаміці з 2018 р. Усі ОНП у динаміці, починаючи із 2016 р. розміщені у вільному доступі на офіційному сайті (<https://cutt.ly/7IVAmoD>). На офіційному сайті, у вільному доступі, розміщено проект ОНП на 2022 р. та перелік вітчизняних й іноземних ЗВО, які досліджувалися при її формуванні (<https://cutt.ly/pIVAsnY>). На сайті, у вільному доступі, розміщено форму анкети для пропозицій щодо оновлення ОНП (<https://cutt.ly/1OZi9wJ>). Однак, у вільному доступі не висвітлено підсумків громадського обговорення змісту ОНП та пропозиції які надійшли від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. У ході відеозустрічей із фокус-групами, учасники підтвердили їх участь у процесах оновлення та модернізації ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ході відеозустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ЕГ встановлено, що вони систематично долучаються до процедури перегляду та оновлення ОНП. Їх, рекомендації та зауваження обговорюються та беруться до уваги при перегляді ОНП, заслуховуються на засіданні кафедри, вчених радах факультету або університету. У ЗВО налагоджено механізм систематичного опитування здобувачів, у формі анкетування, з метою отримання зворотного зв'язку та визначення рівня якості викладання ОК, рівня задоволення здобувачів організацією та веденням освітнього процесу. Результати анкетування доводяться до відома та опрацьовуються представники студентського самоврядування. На запит ЕГ Гарантом було представлено документи (витяги із протоколів засідань аспірантів, докторантів і молодих вчених за 2019-2020 рр.), які підтверджують участь

здобувачів у оновленні ОНП. Загалом, як свідчать документи та було підтверджено на відеозустрічах, їх пропозиції направлені на оновлення та розширення блоку вибіркових дисциплін.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ОНП «Менеджмент» що розглядається, акредитується за рівнем доктора філософії, то роботодавцями за нею виступають, переважно, інші ЗВО. В ОДАУ діє «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності» (<https://bit.ly/3qtpG0>). У процесі відеозустрічі з роботодавцями ЕГ поспілкувалась з: д.е.н., професором, завідувачем кафедри менеджменту та інновацій Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова Кузнецовим Едуардом Анатолійовичем, д.е.н., професором, завідувачем кафедри менеджменту та маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури Ажаман Іриною Анатоліївною; к.е.н, доцентом, завідувачем кафедри менеджменту організацій ОРІДУ НАДУ при Президентіві України Красностановою Наталією Едуардівною; д.е.н., професором, завідувачем кафедри менеджменту Міжнародного гуманітарного університету Деркач Тетяною Вадимівною; д.е.н., професором, головою ГО «Агенція Розвитку Південного регіону» Клочан В'ячеслав Васильович. Під час спілкування було засвідчено факт запрошення їх на засідання кафедри, де обговорювалися внесення змін до ОНП. Рекомендується розширити коло роботодавців за рахунок залучення представників бізнесу та адміністративних установ та співпрацювати з ними задля покращення ОНП «Менеджмент». ЕГ були представлені витяги із протоколів кафедри менеджменту, із фіксацією пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОНП. Зокрема, Ажаман І.А. д.е.н., професором, завідувачем кафедри менеджменту і маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури була внесена пропозиція введення до складу обов'язкових освітніх компонент дисципліни «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи» (витяг з протоколу №10 від 23.04.2019 р.); Масленников Є.І., д.е.н., професор кафедри менеджменту і інновацій Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова запропонував включити до ОНП ОК «Методологія наукових досліджень в менеджменті» (витяг з протоколу № 5 від 14.11.2019 р.); Кузнецов Е.А. д.е.н., проф. завідувач кафедри менеджменту і інновацій Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова обгрунтував необхідність таких ОК, як «Сучасні концепції менеджменту», «Управління інноваційними проектами» (витяг з протоколу № 4 від 19.11. 2020 р.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За роботу з випускниками у ЗВО відповідають кафедри та гаранті ОНП. На постійній основі проводиться анкетування, що дозволяє більш детально відстежувати кар'єрний шлях (<https://bit.ly/3ocMRMO>). Результати анкетування враховуються в якості пропозицій при перегляді ОНП. Слід відмітити практику формування кар'єрного шляху здобувачів ще під час навчання (робота в ОДАУ керівника навчально-методичного відділу Седова В.А. та робота здобувача Павленко-Дідюра К.С. асистентом (сумісник) на кафедрі менеджменту).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ОДАУ є розуміння необхідності та важливості своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОНП та/або освітній діяльності. Це підтверджує те, що, у тій чи іншій мірі, відповідні процедури відображені у системі внутрішнього моніторингу якості освіти, що містить: опитування, що дозволяють визначити рівень задоволеності здобувачів ОНП, комунікацію з науковим керівником, матеріальне забезпечення навчального процесу, академічну мобільність, академічну доброчесність та ін., моніторинг досвіду ЗВО, консультування експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Окрім цього, в ОДАУ діє сектор забезпечення якості освіти Навчально-методичного відділу (<https://bit.ly/3F9McuU>). На думку експертної групи, в ЗВО забезпечується адекватне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності. У ході відеозустрічей ЕГ встановила, що в Університеті проводиться постійний і систематичний моніторинг якості реалізації ОНП та освітнього процесу. Одним із методів моніторингу є анонімне анкетування внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. на сайті у вільному доступі розміщено низку анкет, запропонованих стейкхолдерам для вивчення їх думки щодо якості освітнього процесу та освітніх програм (<https://cutt.ly/lPdjfjN>). Анкетування систематично проводиться раз або двічі на рік. На цій же вкладці розміщені у вільному доступі результати анкетування. Під час відеозустрічей, здобувачі, НПП та роботодавці підтвердили факт проведення та їх залучення до анкетувань. Контроль за виконанням здобувачами індивідуальних планів здійснює Відділ аспірантури (<https://cutt.ly/rPdhWIH>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Менеджмент» в ОДАУ є первинною. Результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, немає. ОНП переглядалась та удосконалювалась протягом 2018, 2019, 2020, 2021 рр. (усі зміни в динаміці чітко зазначені та надані Гарантом на запит ЕГ). За той час, поки проходив процес акредитації, було прийнято Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня). Відповідно до цього, був розроблений проєкт ОНП (<https://cutt.ly/QOYfYJ4>), який зараз знаходиться на обговоренні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертною групою було отримано підтвердження того що ОДАУ проводить постійну роботу щодо внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти шляхом постійного моніторингу та анкетування (опитування) здобувачів в основу яких покладено принципи студентоцентризму; прозорості, інформаційної відкритості; толерантності та запобігання проявів дискримінації; моніторингу та запобігання академічної недоброчесності, академічної свободи, високого рівня корпоративної культури. На думку ЕГ в Університеті формується культура якості, що сприяє постійному вдосконаленню ОНП. У 2020-2021 н.р. у ЗВО були проведені заходи, пов'язані із залученням академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП: <https://bit.ly/3DaVoym>, <https://bit.ly/3c41qVS>, <https://bit.ly/2YCaxtx>, Було виявлено, що Університет стежить за забезпеченням наявності ресурсів для організації освітнього процесу та наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом. Все це підтверджує, що ОДАУ працює у напрямку формування системи забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Нормативне забезпечення ОДАУ функціонує на достатньому рівні та розроблено з урахуванням усіх регламентованих процедур. На постійній основі здійснюється перегляд ОНП «Менеджмент», у якому приймають участь здобувачі, органи студентського самоврядування, працевластці. Внутрішнє забезпечення якості ОП реалізується у межах Системи заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП (анонімне анкетування, яке слугує підставою для коригування змісту ОП). Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в ЗВО передбачає розподіл функцій та відповідальності щодо здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості між структурними підрозділами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: у вільному доступі не висвітлено підсумків обговорення пропозицій щодо оновлення змісту ОНП, які надійшли від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. Рекомендації: розмістити у вільному доступі пропозиції які надійшли від стейкхолдерів щодо оновлення ОНП та результати їх обговорення.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості освіти у контексті ОНП 73 «Менеджмент» є дієвою. Нормативне забезпечення функціонує на достатньому рівні та розроблено з урахуванням усіх регламентованих процедур. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП (анонімне анкетування, яке слугує підставою для коригування змісту ОП). Однак, у вільному доступі на сайті ЗВО відсутня інформація про результати обговорення пропозицій, які надійшли від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, щодо оновлення змісту ОНП, що зумовило загальну оцінку Критерію 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються Статутом ОДАУ № 205 від 10.02.2017 року (<https://cutt.ly/9OgreuO>), Колективним договором на 2019 – 2023 роки між керівництвом та колективом ОДАУ № 39 від 06.03.2019 р. (<https://cutt.ly/KOgpydc>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності в ОДАУ № 238 від 28.08.2020 р. (<https://cutt.ly/SOgpoAW>) Положенням та інші акти ОДАУ, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та публічно доступними на офіційному сайті ОДАУ (<https://cutt.ly/IOgpdLs>). Під час відеозустрічі зі здобувачами ЕГ було встановлено, що інформація яка стосується правил та процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП “Менеджмент”. Інформацію для здобувачів щодо правил та процедур надаються відділом аспірантури, гарантом ОНП “Менеджмент”, науковими керівниками та НПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ОНП «Менеджмент» для 2018 -2021 років навчання оприлюднені на офіційному сайті ОДАУ (<https://cutt.ly/ROgpkIE>). Заклад вищої освіти оприлюднив ОНП на 2022 р. на своєму офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/sOgpcHn>), що дає можливість отримати зауваження та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Але при цьому не було зазначено формат зворотної комунікації, щодо внесення пропозицій по ОНП «Менеджмент» 2022 р. На сайті ЗВО не оприлюднено перелік надісланих зауважень та рекомендацій від заінтересованих осіб щодо покращення ОНП «Менеджмент» з 2018 -2021 рр. Під час зустрічей з гарантом, здобувачами ОНП “Менеджмент” та стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що проект ОНП 2022р. оприлюднений на сайті ОДАУ.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти ОДАУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОНП «Менеджмент» (<https://cutt.ly/KOgpnos>). Представлена інформація є достатньою для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Під час зустрічей зі здобувачами та стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що усім зацікавленим сторонам відомо де саме можна ознайомитися на сайті університету з ОНП “Менеджмент”.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила та процедури, які регулюють обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: на сайті університету де оприлюднений проект ОНП “Менеджмент” відсутня зворотна комунікація для того щоб стейкхолдери мали можливість вносити пропозиції. Але при цьому розроблена форма для подачі рекомендацій, яка знаходиться в окремій вкладці від проекту ОНП, що в свою чергу створює незручності в ефективності комунікації. Рекомендації: необхідно покращити зворотно комунікацію, щодо зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) ОНП “Менеджмент” та розмістити біля проекту ОНП відповідну форму для подачі рекомендацій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ було встановлено, що в ОДАУ забезпечено прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес. Проєкт ОНП «Менеджмент» своєчасно оприлюднений на сайті університету. Однак, на вкладці де він оприлюднений відсутня форма або контакти зворотної комунікації. Зазначені позитивні риси та недоліки зумовили загальну оцінку Критерію 9 на рівні В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ констатує, що зміст освітньо-наукової програми, відповідає пункту 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261. <http://surl.li/rsin> Освітні компоненти ОНП «Менеджмент» дозволяють аспірантам набувати знання щодо оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду. Студенти мають можливість вибирати з каталогу освітні компоненти спеціальної підготовки, що перекликаються із темами досліджень аспірантів. Однак, переважна більшість тем наукових досліджень аспірантів має спрямованість на аграрний сектор, але в ОНП існує дуже обмежений вибір дисциплін, які підтримують цей напрям. Деякі напрями досліджень недостатньо відображені в ОНП: тема дисертаційного дослідження аспіранта Дідур Кристини Сергіївни «Управління господарською діяльністю підприємств ресторанної справи на основі маркетинг-менеджменту». Робочим навчальним планом ОНП <http://surl.li/bfamx> в блоці дисциплін професійної та практичної підготовки передбачено наступні освітні компоненти, що орієнтовані на підготовку здобувача вищої освіти до дослідницької, викладацької та управлінської діяльності за спеціальністю: Обов'язкові компоненти загальної підготовки, який включає 4 ОК («Іноземна мова в науково-освітній діяльності», «Філософія науки», «Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях», «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи»); Обов'язкові компоненти професійної підготовки, включає 3 ОК («Сучасні концепції менеджменту», «Методологія наукових досліджень в менеджменті», «Управління інноваційними проєктами»); Практична підготовка, до якого входить ОК «Педагогічна практика». Імплементация наведених ОК дозволяє здобувачам набутти компетентностей, необхідних для ефективного реалізації дослідницької діяльності за спеціальністю. Структура навчальних планів передбачає виокремлення дисциплін за спеціальністю й тих, що забезпечують академічні та педагогічні компетентності здобувачів вищої освіти. Крім цього, 27% навчального плану ОНП «Менеджмент» складають дисципліни за вибором, які обираються здобувачем вищої освіти за консультування з науковим керівником, що враховує індивідуальну траєкторію навчання та забезпечує якість виконання наукового дослідження. На зустрічі ЕГ з фокус-групою здобувачів було отримано підтвердження задоволеності здобувачів змістом ОНП та її відповідності науковим інтересам аспірантів. Отже, зміст ОНП загалом відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Рекомендовано поширити у переліку дисципліни вільного вибору тотожних до тем наукових досліджень аспірантів та врахувати в змісті ОНП регіональний контекст.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Результати аналізу відомостей самооцінювання, представленої інформації в системі Національної агенції із забезпечення якості вищої освіти, інтерв'ювання фокус-груп наукових керівників, здобувачів, дозволили зробити висновок про кореляцію теми наукових досліджень здобувачів науковими темами і програмами ЗВО та проблематиці досліджень наукових керівників. Зазначена дотичність підтверджується співпадінням ключових слів та предметних галузей дослідження аспірантів та наукових керівників (табл.1), вказана кореляція забезпечується на етапі призначення наукового керівника та формулювання теми дисертаційної роботи після зарахування здобувача на освітньо-наукову програму та відповідає спрямованості наукових шкіл кафедри менеджменту й інших кафедр економічного факультету, де працюють наукові керівники. На запит ЕГ було надано додаткову інформацію щодо підтвердження дотичності тем наукових керівників тематиці досліджень аспірантів (табл.1). Наукові керівники є дослідниками, актуальні наукові праці яких представлено в активних профілях викладачів на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/NPdzL3H>) та у вкладці «Кадрове забезпечення» (<https://cutt.ly/ePnsUAL>). Аналіз результатів досліджень здобувачів за їх працями, напрямів досліджень наукових керівників за їх профілями в Google Academy, Scopus, WoS та таблиці «Відповідність напрямів наукових досліджень наукових керівників та аспірантів» (<https://cutt.ly/TTIN8RX>) показав, що дослідженням наукового керівника професора Запши Г. дотичні теми дисертацій наступних аспірантів: Павленко-Дідур К.С. «Управління господарською діяльністю підприємств ресторанної справи на основі концепції маркетинг-менеджменту» та Седова В.А. «Модернізація системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки»; наукового керівника доцента Дідур Г.І. - тема аспіранта Сахацького М.М. «Управління розвитком аграрного підприємництва в умовах інституціональних трансформацій»; наукового керівника доцента Бахчиванжи Л.А. - тема аспіранта Барбінягри О.М. «Управління розвитком фінансової діяльності аграрних підприємств».

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Експертною групою встановлено, що з метою досягнення програмних результатів ОНП “Менеджмент” ЗВО забезпечує здобувачам достатні організаційні та матеріальні можливості для проведення та апробації результатів наукових досліджень. Зокрема, здобувачі мають доступ до матеріально-технічних та навчально-методичних ресурсів ОДАУ: комп'ютерні лабораторії, приміщення для занять (лекційні аудиторії, комп'ютерні класи), вільний доступ на сайті факультету до методичного забезпечення ОНП та навчального забезпечення (<http://surl.li/bflqd>). Також, у студентів є вільний доступ до електронної бібліотеки ОДАУ (<http://library-odau.blogspot.com/>) та до наукометричних баз Scopus Web of Science (<https://cutt.ly/hTMh3Y>). Можливості для аспірантів щодо залучення їх до: спільних наукових та інноваційних проєктів; спільного виконання науково-дослідних робіт; проведення спільних наукових та освітніх заходів; участі в академічній мобільності також відкривають заключені ОДАУ договори про співпрацю з установами та бізнес-структурами (<https://cutt.ly/uTaI8lp>). Аспіранти мають можливість безкоштовно публікуватися у збірнику наукових праць ОДАУ “Економічний вісник Причорномор'я” <https://visnyk.mnau.edu.ua/>. ЕГ рекомендує поширити проінформованість аспірантів щодо використання наукометричних баз Scopus і Web of Science та щодо участі в грантових проєктах.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Відділ МСтЗЗ (<https://bit.ly/31PkUeU>) ОДАУ забезпечує можливість апробації наукових досліджень здобувачів через участь у міжнар. круглих столах, наук.-прак. конференціях, відеоконференціях та онлайн-зустрічах (<https://bit.ly/3knPOBy>, <https://bit.ly/3oу1FhN>, <https://bit.ly/3D2XDE5>). ЕГ констатує, що ОДАУ забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнар. академічної спільноти за спеціальністю через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо. Для популяризації наукових досліджень було створено освітньо-науковий простір “University to people” здобувачів вищої освіти та молодих учених <http://surl.li/bibeh>. Слід відмітити низьку активність аспірантів у виконанні міжнар. дослідницьких проєктів. Зокрема, як свідчить представлена інформація, 2 здобувачі приймали участь в рамках Українського проєкту бізнес-розвитку плодоовочівництва (УНВДР), що фінансувався Міністерством міжнародних справ Канади (GAC) – Павленко-Дідур К.С. та Сахацький М.М. Залучення аспірантів до міжнар. академічної спільноти відбувається в межах укладених договорів та партнерських зв'язків університету з іноземними ЗВО, що представлено на сайті та підтверджено в процесі опитування адміністрації ЗВО <https://cutt.ly/LIcHqiG>. Аспіранти мають вільний доступ до презентації результатів своїх наукових досліджень у міжнародних наукових виданнях ЗВО-партнерів. У ЗВО системно проводяться наукові заходи міжнар. рівня із залученням аспірантів. Так, за період 2016–2020 рр. каф. менеджменту велась плідна співпраця з Українським проєктом бізнес-розвитку плодоовочівництва та Одеською обл. с.-г. дорадчою службою «Центр розвитку та правової підтримки села» за напрямками: агроінтернатура; тренінги, бізнес-симуляції; конференції, круглі столи, семінари; виїзні заняття на підприємствах; видання навчальної літератури (<https://cutt.ly/JTaOc3Y>). У 2020 р. Університетом виграно конкурс у рамках програми ERASMUS+ K107 (академічна мобільність) з європейським університетом Природничогуманітарний університет м. Сьєдельце (Польща). Станом на січень 2022 р. здобувачі, які навчаються на ОНП не приймали участь в програмах академічної мобільності, однак здобувачка з р. н. Павленко-Дідур К. у 2022 р., згідно заключеного договору, повинна пройти стажування у Туреччині. У рамках співпраці з іноземними партнерами протягом 2021 р. здобувачам було проведено 4 гостьові лекції (<https://cutt.ly/EIcLoVO>), що було підтверджено здобувачами на відеострічі. ЕГ рекомендовано забезпечити ширші можливості інтернаціоналізації для здобувачів ОП через участь у програмах міжнародної академічної мобільності та дослідницьких проєктах (в межах проєкту Erasmus+ та інших програм; через реалізацію програм обміну в межах реалізації міжнародних партнерських угод); рекомендовано організувати спільну міжнародно-практичну конференцію з одним з міжнародних ЗВО-партнерів з долученням до участі аспірантів; запровадити практику підготовки докторів філософії через подвійне керівництво аспірантами.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Експертною групою встановлено, що на кафедрі застосовується практика залучення наукових керівників до участі у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Можна відмітити високу публікаційну активність у рамках каф. теми “Забезпечення соціо-еколого-економічного розвитку агропромислового виробництва та сільських територій на засадах інноваційного менеджменту та маркетингу” таких наукових керівників як: Запша Г.М., Бахчиванжи Л.А., Дідур Г.І., Сахацький М.П. (<https://bit.ly/3nbviWt>). Аспіранти приймають участь у виконанні тематики НДР каф. менеджменту. В рамках теми «Розвиток менеджменту та маркетингу в аграрному секторі економіки України в умовах економічної глобалізації» (2016–2020 рр.; № 0115U007157) ними виконувалися підрозділи: – Управління розвитком економічного потенціалу с.-г. підприємств та фермерських господарств (Сахацький М.М.); – Управління розвитком фінансової діяльності аграрних підприємств

Одеської області (Барвінягра О.М.); – Маркетинг-менеджмент як сучасна концепція управління господарською діяльністю підприємств (Павленко-Дідур К.С). У рамках теми «Забезпечення соціо-еколого-економічного розвитку агропромислового виробництва та сільських територій на засадах інноваційного менеджменту та маркетингу» (2021-2025 рр. № 0121U109628) здобувачами виконувалися підрозділи: – Інноваційне забезпечення управління розвитком аграрного підприємництва (Сахацький М.М.); – Інтернет-аналітика маркетингових комунікацій суб'єктів ресторанного бізнесу (Павленко Дідур К.С.); – Діагностика управління розвитком фінансової діяльності аграрних підприємств Одеської області (Барвінягра О.М.) – Напрями модернізації системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки (Седов В.А.). Відповідні матеріали ввійшли до звітів про НДР каф. менеджменту за 2021 р., за 2020 рр. та були опубліковані в наукових працях здобувачів. За період 2016-2020 рр. каф. менеджменту велась плідна співпраця з Українським проектом бізнес-розвитку плодоовочівництва, який фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською організацією економічного розвитку та Одеською обласною с.-г. дорадчою службою «Центр розвитку та правової підтримки села» за наступними напрямками: агроінтернатура; тренінги, бізнес-симуляції; конференції, круглі столи, семінари; виїзні заняття на підприємствах; видання навчальної літератури (<https://cutt.ly/JTaOc3Y>). За фінансової підтримки даного міжнародного проекту був виданий навчальний посібник «Логістика», співавторами якого є здобувачі: – Павленко-Дідур К.С. та Сахацький М.М. Здобувач Павленко-Дідур К.С. підготувала проект «Створення комплексу зеленого туризму «Лісова садиба», з яким прийняла участь та стала переможцем в освітньому проекті «Агро 2018». Нагороджена сертифікатом на відвідування галузевої виставки у Вероні.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ОДАУ на достатньому рівні забезпечує протидію порушенням академічної доброчесності. При спілкуванні з науковими керівниками та аспірантами ЕГ переконалась, що ведеться плідна робота щодо попередження академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікації даних, запозичень і т.д. Позитивною стороною є те, що у ЗВО діє «Положення про академічну доброчесність» (<https://bit.ly/2QVZF5q>) та «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах» (<https://bit.ly/2QQ34CX>). Популяризація принципів академічної доброчесності передбачається при викладенні окремих тем ОК «Методологія наукових досліджень» та «Філософія науки». Відповідно до вищевказаних нормативних документів аспіранти попереджені, що за виявлення академічного плагіату будуть притягнені до відповідальності. Наукові роботи перевіряються за допомогою таких програм як: “Unicheck”, “StrikePlagiarism”. За період функціонування ОНП прикладів порушення академічної доброчесності виявлено не було. На зустрічах з фокус-групами НПП, гарантом ОНП, здобувачами, науковими керівниками було з'ясовано, що в Університеті активно популяризуються принципи академічної доброчесності задля запобігання проявам академічного плагіату та порушенням етичних принципів. З цією метою використовуються різноманітні методи: інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість наявності плагіату; проходження сертифікованих тренінгів і семінарів із залученням наукових керівників та аспірантів з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній нечесності; моніторинг щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти й співробітниками ЗВО. Здобувачі підтвердили розуміння принципів академічної доброчесності та відповідальності за їх порушення.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП формують ОК, що відповідають науковим інтересам аспірантів та забезпечують оволодіння спеціальними знаннями та дозволяють сформувавши комплекс навичок для якісного здійснення наукових досліджень, викладацької діяльності та розв'язання складних проблем щодо управління організаціями та їх об'єднаннями. Теми наукових досліджень здобувачів корелюють з науковою тематикою ЗВО та проблематикою досліджень наукових керівників. ЗВО забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів в рамках імплементації міжнародних угод про співпрацю, через забезпечення участі аспірантів у конференціях, семінарах, круглих столах; створення сприятливого освітнього середовища (доступу до інформаційних баз, наявність наукового видання кат. Б, проведення міжнародних наукових конференцій та ін. наукових заходів міжнародного рівня). Наукові керівники та аспіранти долучені до виконання ініціативних науково-дослідних проектів. ЗВО забезпечує та контролює дотримання принципів професійної етики та академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників, членів спеціалізованих рад та аспірантів. Для популяризації наукових досліджень в ОДАУ було створено освітньо-науковий простір “University to people” здобувачів вищої освіти та молодих учених <http://surl.li/bibeh>.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони: обмеженість дисциплін вільного вибору, тотожних до тем наукових досліджень аспірантів. Рекомендація: поширити перелік дисциплін вільного вибору тотожних до тем наукових досліджень аспірантів та

врахувати в змісті ОНП регіональний контекст. Слабкі сторони: незначне залучення аспірантів до процесу інтернаціоналізації. Рекомендація: забезпечити ширші можливості інтернаціоналізації для здобувачів ОП через участь у програмах міжнародної академічної мобільності та дослідницьких проєктах (в межах проєкту Erasmus+ та інших програм; через реалізацію програм обміну в межах реалізації міжнародних партнерських угод); рекомендовано організувати спільну міжнародно-практичну конференцію з одним з міжнародних ЗВО-партнерів з долученням до участі аспірантів; запровадити практику підготовки докторів філософії через подвійне керівництво аспірантами.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Експертна група встановила, що реалізація навчання здобувачів через дослідження корелює із цілями ОНП та забезпечує її освітній фокус. Експертна група підтверджує достовірність представленої ЗВО інформації про механізми забезпечення та реалізації навчання через дослідження здобувачів ОНП. Проте, обмеженість дисциплін вільного вибору, тотожних до тем наукових досліджень аспірантів та незначне залучення аспірантів до процесу інтернаціоналізації зумовило загальну оцінку Критерію 10 на рівні B.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Павленчик Наталія Федорівна

Члени експертної групи

Труніна Ірина Михайлівна

Вовк Микола Олександрович